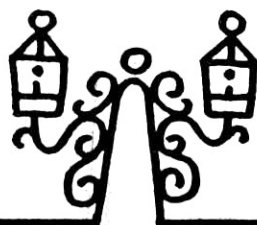

Aapo Similä Oulusta

Aloitan näin, sillä vaikka Aapo Similä suurimman osan elämästään asui muualla kuin syntymäkaupungissaan, minusta tuntuu, että hänen oululaisuutensa, avojalkaisuutensakin, aina seurasi häntä, esiintyi hän sitten Helsingissä, Joensuussa tai Kuopiossa tai souteli Päijänteellä.

Oululle Aapo Similä pysyi omalla tavallaan uskollisena elämänsä loppuun saakka, mutta sen ehdin kyllä tajuta, että hän monen monta kertaa pettyi Ouluun ja oululaisiin. Tuskin hän itskään aivan syytön oli, mutta sen verran jouduin sivusta seuraamaan Aapon ja oululaisten kohtaamisia, että näen maljoja, jopa hirrenpätkiä myös oululaisten silmissä. . .

Ouluun Aapo Similä kuitenkin vainajana palasi eli Oulu omansa peri, niin kuin peri jo sitä ennen hänen nuoremman veljensä **Martti**, musiikimiehiä molemmat, Martti kai veljistä Aapolle läheisin. Viime sunnuntaina, 14. huhtikuuta 1991, oli kulunut tasan 100 vuotta Aapo Similän syntymästä.

YLEn "ykköseltä" arvasin kuunnella **Pekka Jalkasen** ohjelman Bronda boheemi. Se oli erinomaisen hienosti koottu ohjelma, läpileikkaus monella tavalla kovaonnisen, mutta silti loppuun saakka sinnikkäästi vaikuttaneen musiikimiehen vähän yli 80 vuotta jatkuneesta elämäntaipaleesta. Suurkiitos ohjelman tekijälle ja hänen taustavoimilleen!

Kuulin jo talvella Aapon pojalta **Juhanilta**, musiikimies myös hän, että Jalkanen, **Tapio Lipponen** ja **Kari Vanhapiha** ovat toimittaneet Similän päiväkirjojen pohjalta teoksen **Elämäni! Muistikuvia ja päiväkirjamerkitöjä**. Olikin ollut tarkoitus, että kirja olisi julkistettu Oulussa juuri sata-vuotispäivänä, mutta — tuli mutkia matkaan, niin kuin usein Aapon elinaikanakin. Mutta eiköhän se päivä vielä paistakini!

Harvinaisimpiin kirja-aar-teisiin kuuluu monistettu ja niitattu nide, jonka kansilehdellä on mustin painokirjaimin Aapo Similä, nimien vä-

lissä pieni kuva laulavasta tekijästä, nimenä sen alla, lyijykynällä: **Elämäni salaisuus/julkisuus**. — Ykköskappale taitaa olla "Jalkastenkin" tärkeimpiä lähtökohtia!

Radio-ohjelmassakin mainittu sävellys **Veljesliekki** sai minut höristelemään korviani: **Niilo Partasen** kovaonninen olympiahymni vuodelta 1952! Em. muistelmanidoksesta aukeni yhtäkkiä luku Olympiahymni. Siinä Aapo kertoo sävellyksensä tarinan.

Kerrottauan, että olympiahymnin runokilpailussa sai I palkinnon "Kajaanin seminaarin yläluokkalainen **Niilo Partanen** Piippolasta, II palkinnon **Toivo Lyy** ja III palkinnon **Heikki Asunta** — jälkimmäiset aikakautensa tunnetuimpia runoilijoita, Niilo tietenkin tuntematon — Aapo kirjoittaa: "Innostuin, hehkuin heti Niilo Partasen runon tehosta."

Nähtyään ja kuultuaan samana iltana Oopperassa **Emil Kaupin** säveltämän **Kiven** Nummisuutarit Aapo kotiuduttuaan sai inspiraation, niin että hän muutamassa minuutissa sävelsi melodian Partasen Veljesliekkiin. Sävellys oli kirjoitettava sekakuorolle suuren orkesterin säestyksellä. . .

Tuttu näky aikoinaan: Aapo Similä ja kantele. Katukuvaajan kuva Helsingin Rautatieasemalla.

Aapo kertoo, että koska hän ei luottanut kykyynsä hallita suurta orkesteria, lähetti hän Veljesliekkinsä Martti-veljelleen. Martti ottikin työn tosissaan kirjoittaen partituurin moneen kertaan. Palautuskirjeessään hän kirjoitti: "Sääli, ah suuri sääli palkintolautakuntaa, ellei se nytkään omaa ja kaikkien yhteistä hyvää tajua. Vaikka — voihan sinne tulle jokin toinenkin hyvä — parempaa on vaikea kuvitella."

Monet meistä muistavat, että palkintolautakunta ei tunnustanut. Niilon ja Similän lisäksi pettyi 76 säveltäjää. Aapo kirjoittaa joutuneensa suorastaan apaattiseen mielentilaan.

Jalkasen radio-ohjelma alkoi maininnalla Aapon sävellyksestä "Oravainen", se Kiven kuuluisa runo, ja päättyi ansaituun kiitoslausein sen esittämiseen. Muistanko oikein, että kuulin sen jossakin Merikoskikerhon tilaisuudessa Kaupungintalossa. . . anno dazumal. . . !

Jäämme siis odottamaan Aapon kirjaa tai kirjaa Aaposta. Muistellaan sitten muitakin tekemisiänsä!